

ਜੇ. ਐਮ. ਟੰਡਨ ਜੇ.

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹੰਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1979 ਦਾ ਨੰਬਰ 3071-ਐਮ .

8 ਸਤੰਬਰ 1979 ਈ.

ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ (1974 ਦਾ 2) — ਧਾਰਾ 145— ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦੋਸ਼- ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ— ਕੀ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ, 1973 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। (ਪਰਾ ੭)।

482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 5 ਜੂਨ, 1979 ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅੱਗੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਭਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪੂਰਨ ਚੰਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਿਰਮਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਓ. ਪੀ. ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ. ਐਮ. ਟੰਡਨ, ਜੇ.

(1) ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਬਚਨਾ ਰਾਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਵਾਸੀ ਪੌਡੋਟ ਅਤੇ ਕੌਰ ਚੰਦ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਉਹ ਅਰਨਾਵਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਟਿਆਂਵਾਲੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਹੈਂਗ ਰਾਜ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਪਤਾਨ ਪੁਲਿਸ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਨਾਵਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਟਿਆਂਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 1978 ਦੀ ਸਾਊਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਕੌਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਬਚਨਾ ਰਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 406, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਥਾਣਾ ਲੰਬੀ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1979 ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਡ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਪੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੰਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਪਿੰਡ ਅਰਨਾਵਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਖੋਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਊਣੀ 1978 ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੰਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੜੱਪ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੰਸ ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹੜੱਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਵਾਢੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਲੰਬੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ:

“ਜਦੋਂ ਕਿ ਥਾਣਾ ਲੰਬੀ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ 1 ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿੰਡ ਕੁੱਤਿਆਂਵਾਲੀ ਅਤੇ ਅਰਨੀਵਾਲਾ ਵਜ਼ੀਰਾ ਸਬ ਤਹਿਸੀਲ ਮਲੋਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 1080 ਕਨਾਲ, 19 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਨੱਥੀ ਹਨ।

ਹੁਣ, ਇਸਲਈ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 145(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979 ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿਵਾਦਿਤ ਐਡਹਾਕ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਈ

ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੇ. ਐੱਮ. ਟੰਡਨ, ਜੇ.)

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਰਹੇਗਾ। ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਮਲੋਟ ਸੁਪਰਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਲੰਬੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਵੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

(3) ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਅਤੇ ਬਚਨਾ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਮੁਕਤਸਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਹੰਸ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ - ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਐਸਐਚਓ ਲੰਬੀ ਨੇ 28 ਫਰਵਰੀ 1979 ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 145 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (1) ਹਨੁਮੱਪਾ ਬਨਾਮ ਕੌਡੱਪਾ, (2) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੰਸ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਉਣੀ 1978 ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਫੜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਾੜੀ 1979 ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 145 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(5) 1951 ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ 156 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦਾ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਐਸ. 145 ਸਿਰਫ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(6) 1964 ਮੈਸੂਰ 195 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1951 ਰਾਜਸਥਾਨ 156.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1964 ਮੈਸੂਰ 195.

ਕੋਡ ਦੇ ਐਸ. 145 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਸ. 145 ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ S. 145 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(7) ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ, ਇਹ ਸਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੱਸ ਰਾਜ ਕੌਮ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖੁਦ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਥਾਣਾ ਲੰਬੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ 1979 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ।

(8) ਹੱਸ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ - ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਬੁਲਾਇਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੈਲਾਸ਼ਵੱਤਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.)

(9) ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ 2 ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ।

ਐਸ. ਸੀ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਆਈ. ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਕੈਲਾਸ਼ਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1800 .

11 ਸਤੰਬਰ 1979

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ (1 of 1894)— ਧਾਰਾ 23, 28 ਅਤੇ 34— ਸੋਲਟੀਅਮ— ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ— ਸੋਲਟੀਅਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ — ਕੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਲਟੀਅਮ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਆਈਟੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਲਟੀਅਮ ਇੱਕ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਧਾਰਾ 28 ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ (ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ) ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ (ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸੋਲਟੀਅਮ ਦੋਵੇਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਾਰੰਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਸੋਲਟੀਅਮ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ। (ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10)।

15 ਜੂਨ, 1978 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਜਾਨ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ, 1978 ਦੇ ਐਲਏ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 15 ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ। 4,293.00 ਤੋਂ ਰੁ. 5,962.50 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੋਲਟੀਅਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਆਜ ਸੋਲਟੀਅਮ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।